իսթանպօլ իչին սէնէվի
գըյմէթի 10 մէճիտ.
6 այլըգ 5 »
3 այլըգ 2 1/2 »

Թաշրալար իչին բօսթա
ուճրէթի պիրլէ օլարագ,
Սէնէվի գըյ. 12 մէճիտ.
6 այլըգ 6 »
3 այլըգ 3 »

Իլաէն նիւսխէսի սա-
թըըը իքի աւէտ 50
փարալըգ գայիմէ յէ :

Մանզումէի Էֆքեար

1878 ՅՈՒՆՎԱ. 20 ՃՈՒՄԱԱ

ՄԻԻՆԱՑԻԻ ԵՐՋԻԵԱՍ

١٢٩٥ ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ ٢٨

Նօ. 3658

Իլանաթըն սէհֆէ
սաթըրը 1 ինճի սէֆա
3, ...

Պու սապահ չըգարտըղըմըզ իլավէնին պիւն սուրէթի տիր.

ԹԷՊՇԻՐ

ՐԷՍՄԻ

Էսասը միւսալահա վէ միւթարէքէ յի հավի Թանզիմ էյլէտիքլէրի բրօթօգօլուն, պու ախշամ իմզալանաճաղը տէվլէթլու մուրախխաս բաշըլար հազրաթը Թարաֆլարընտան, պու կիւն պա թէլէկրաֆ իշար օլունմուշ իտուկինտէն, իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար գըլընտը :

Տիւն աղշամ Լէվանթ Հէրալտ ղազէթասընըն չըգարտըղը օլտուղու իլավէնին սուրէթի միւթէրճէմէսի տիր.

«Ալտըղըմըզ մալիւմաթա կէօրէ, սատրազամ հազրէթլէրիյլէ Էտիրնէտէ պուլունան տէվլէթի Ալիյէ մուրախխասլարը պէյնինտէ պու կիւն (ճանի տիւն) թամամ օլունան մուխապէրաթը թէլէկրաֆիյէ իւզէրինէ, պու կիւն (ճանի տիւն) էօյլէտէն սօնրա միւթարէքէ վէ մուգատտէմաթը սուլհիյէյի հավի օլարագ, Թանզիմ իտիլէն բրօթօգօլ իմզա իտիլմիշ օլմազլէ, միւքէլլաֆի Փիլտամ հազրաթը պու ախշամ (ճանի տիւն) հուզուրի Շահանէյէ չըգարագ, սուլհ վէ միւթարէքէ շէրայթինին իմզա իտիլմիշ օլմասընտան տօլայը, լազըմ կէլէն մէրասիմի թէպրիքի իճրա վէ իֆա իթմիշլէր տիր :»

Պիզ հէր նէ գատար, Լէվանթըն իլավէսինտէ օգունտուղու կիպի, միւթարէքէ վէ միւսալահա բրօթօգօլունուն իմզալանտըղընըն, տահա պիր գունէթէ սուրէթտէ օլտուղունու իշիթմիշ իսէք տէ, նասըլ քի պալէտտէ կէօրիւլմէքտէ տիր, պու սապահքի Թիւրքճէ ղազէթալարտա օգունան խապէրի րէսմի, տահա պիր խաֆիֆ սուրէթտէ պիլտիրիլմիշ տիր.

Նասըլ քի տիւնքի նիւսխէմիզտէ տախի պիլտիրմիշ իտիք, տիւնքի կիւն մուրախխաս բաշըլար հազրաթը Թարաֆընտան Պապը Ալիյէ պիր քաղըտը խասլէր կէլմիշ տիր։ Թօհզըզ իթտիրիլմիշ կէօրէ, տիւնքի կիւն մէճլիսի մէպուսանտէ, միւսալահա վէ ճախսօս միւթարէքէ մատտէսինին նէ օլտուղունուն, վիւքէլասըն սիւալ օլունարագ մալումաթ իսթէնիլմէսինէ տայիր միզաքէրէ իտիլմիշ գարար վէրիլտիքտէն սօնրա, միւշարիւլէյհիմ հազրաթը, մէճլիսի մէպուսանա թէշրիֆ իլէ իզահաթ հիմմէթ պույուրմալարը նիյէթիյլէ տավէթ իտիլմիշլէր իսէ տէ, միւքէլլաֆի Փիլտամ հազրաթը Զաթը հազրէթի Շահանէյէրինի թէպշիր վէ թէպրիք իթմէք իւզրէ, մապէյնի հիւմայունա կիթմիշ օլտուղլարընտան, մէզքիւր տավէթնամէնին ճէվապը խայլիճէ կէճիքմիշ իսէ տէ, պիր տէ սաաթ օն պիր րապտէլէրինտէ, տէօրթ նալ իլէ պիր ճավէր կէլտիկի կէօրիւլմիշ, վէ ճանիպի զաթը հազրէթի սատրազամիտէն, հէյէթի մէպուսանէ խիթապէն, շու միւք ու մաթանճա էօյլէ պիր միւհիմ վէ միւթէնա մասալէ հագգընտա, Թարաֆը ալիլէրինտէն զուհուրա կէլմիշ օլան տաւէթը վէ ղայրէթի ապիտէլէրինէտէն տօլայը, իշտարը թէշէքքիւր օլունտուղունա պէրապէր, միւրտտ օլունան խպահաթը վէրմէք իւզրէ, միւքէլայի Փիլտամ մաալէյնի հիւմայունտա պուլունտուգլարընտան, հէր նէ գատար կէլէմէմիշլէր իսէ տէ, զաթըն քէնտիլէրի տախի օլ պապտէ հէնուզ պիր խապէրի մէսէրրէթ պախշ ալարագ, Զաթը հազրէթի միւլիւքեանէլէրինի թէպրիք իթմէք իւզրէ իպլաղ ու շէրէֆ իլէ մէշղուլ պուլունտուգլարընտան, քէնտիլէրինի տախի թէպշիր էյլէտիքլէրի անլաշըլմըշ տըր :

Պունուն իւզէրինէ, հէրքէս իւզէրինտէ տիւն աղշամտան պէրու պիր էսէրի մէսըրրէթի քէսիրէ կէօրիւլմէկտէ պուլունմըշտըր. Ինշալլահ պունտան սօնրա տահա կիւզէլ խապէրլէրիմիզէ իւզ պուլունէ նայիլ օլուրուզ։

—Պունտան սօնրա միւհաճիրին կէլմէմէսինէ գարար վէրիլմիշ տիր :

Լօնտրա 17 յունվար

Պու կիւն բարլամէնթօտա, սօն Թահրիրաթը տիպլօմաթիգըյէ թէվզի իտիլմիշ տիր :

Մաճը հալին 13ինտէ, Լօրտ Տէրպի Թարաֆընտան, Լօնտրատա Ռուսիա սէֆիրի օլան Քօնթ Շուվալօֆա Թագտիմ գըլընան պիր գըթա մէմօրանտումտա, լօրտը միւշարիւլէյհ, վէքէվ մուվագգաթ սուրէթտէ օլմազ իւզրէ տախի լաա, Ռուսիա տէվլէթինին, իսթանպօլու իշղալ իթմէքլիքտէն սարֆը նազար էյլէմէսի էլզէմիյէթինին, պիր սուրէթի մուսիրրանէտէ պէճան գըլընտըղը կիպի, պունա իլավէթէն տախի, չայէտ էօյլէ պիր իշղալա գալգըշըլըտըղընտա, Ինկիլթէրրանըն արթըգ քէնտի մուամէլաթընտա, սէրպէսթ օլաճաղը պիլտիրիլմիշ տիր :

Ռուսիա տէվլէթի Խարիճիյէ Նազըրը Բրէնս Կօրչագօֆ Թարաֆընտան, մէզքիւր մէմօրանտումա գարշըլըգ վէրիլէն ճէվապտա, էվվէլճէտէն պէրու օլտուղը կիպի, շիմտի տախի, իմպէրաթօր հազրէթլէրինին իսթանպօլու զապթ իթմէքլիք նիյէթինտէ պուլունմատըղը պէճան գըլընտըղըյլա պէրապէր, ճէր մուհարիպ տէվլէթին հուգուգունտան պուլունտուղունտա իսթինատէն, քէնտի ամէլ ու հարէքէթինճէ, լազըմ կէլէն սէրպէսթիյէթի քէտտիլէյի անճագ քէնտիսի իչին սագլաճաղը տախի պիլտիրիլմիշ տիր :

Լօնտրա, 30 յունվար

Տիւնքի կիւն, Փազա օլարագ իսթէնիլմէքտէ օլան գրէտի օտուլ գապուլ իթմէյէրէք րէտտ իթմէք նիյէթիյլէ, Շէֆփիլտտէ թէճէմմիւ իտէն, վէ երկիրմիլին քիշիտէն միւրէքքէպ պուլունան պիր ճէմիյէթտէ, մուղայիրի օլարագ, պիր չօգ միւքալէմաթ վէ միւճատէլաթտան սօնրա, հիւքիւմէթ հագգընտա էմնիյէթլէրի պէր քէմալ պուլունտուղունա տայիր պէճանը էֆքեար վէ րէյ էյլէմիշլէր տիր :

Լօնտրա, 30 յունվար, աղշամ

Էմնիյէթէ չաճան պիր թէվաթիւր իւզէրինէ իտնա էյլէյերէք, Էղօ նամ ղազէթանըն սէյլէտիկինէ կէօրէ, Ավուսթրիա տէվլէթի, պիր թէհլիքէյէ ուղրամազըլըգ էնտիշէսինէ մէպնի, Ինկիլթէրրա պիրլիքտէ հարէքէթ իթմէքլիք րէտտ իտէրէք, հէչ տէյիլ իսէ, սօնունտա քէնտույի ճալըպըլ պըրագմաթաճաղընա տայիր պիր թէվմինաթ կէօսթէրիլմէսի շարթընը թէքլիֆ էյլէմիշ տիր :

Հէր նէ գատար, Ինկիլթէրրա վիւքէլասընա գարշը պիրշէյ պիր միւխալիֆէթ թագըմը վար իսէ տէ, պու ճիհէթ իլէ տախի, վիւքէլա Թարաֆընտան, մէզքիւր էմնիյէթին վէրիլէճէկի, մէճմուլտէն տիր տէնիլմէքտէ տիր :

Իթթիգաւ օլունտուղունա կէօրէ, հիւքիւմէթ Թարաֆընտան իսթէնիլէճէք օլան մէպլաղ, Մէպուսան Թարաֆընտան, երկ նէֆէրտէն զիյատէնին սէսի իլէ գապուլ օլունաճագ տըր :

Տիւն աղշամտան պէրու լիրա վէ փօնտօճա պիրշէյ փարգ կէօրիւլմէյէ պաշլամըշ տըր :

Լիրա, 260 ղուրուշ գայիմէ
Փօնտօլիտ 10 ղուրուշ 30 փարա
Շըմէնտըֆէր 32 1/4 Փրանգ

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լօնտրա 29 յունվար

Լօրտլար գամարասընտա Խարիճիյէ նազըրը Լօրտ Տէրպի, Նօտանսիթանըն իճրաուտէ պիր գօնֆէրանս գապուլ իտիպ իթմէյէճէկինի պիր չօգ տէֆալար Նօտանիսթանտան սիւալ իտիլմիշ, վէ Նօտանսիթանըն, գօնֆէրանս թէճէմմիւ իտիպ իթմէյէճէյի պիլինմէտիքճէ, պունուն իւզէրինէ պահս օլունամաճաղը ճէվապը իթա էյլէմիշ տիր :

Միւշարիւլէյհ, պունտան շու նէթիճէյի չըգարտըրագ տէէօր քի, Նօտանսիթան իճթիրազ իւզրէ հարէքէթ իտիեօր, հալպու քի պու հարէքէթի, արազիի միւթէճավիրէնին թագսիմինէ, Նօտանսիթանա սէլահիյէթ վիրմէքէնճէյինի իլավէյի մագալ էյլէմիշ տիր :

ԱԺԱՆՍ ՊՕՐՑԷԱՆՕ

Վիէննա, 29 յունվար

Պուրատա էօյլէ զան օլունուեօր քի, Եւրօբանըն ահվալը հազըրէսի էմնիյէթսիզ պիր հալտէ տիր : Ռուսիանըն կէօսթէրտիկի սուլհ շարթլարը հէր Թարաֆա շէքիլիր պիր Թարզտա տըր կիպի կէօրինիեօր : Տիւնքի մուազզամա, եազընտա ագտ օլունաճագ գօնֆէրանսին հու գուգլարընը հիմայէ, վէ հու գուգլարընը միւսավաթ սօնրա տէվլէթի Ալիյէտէ Թարաֆը իլէ տէվլէթլէրին մէնաֆիինի վիգայէ իտէճէք թէտպիրի իթթիխազ էյլէմէկ պայիտ իտիեօրլա :

ՏԱԽԻԼԻՅԷ ՎԷ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ՐԷՍՄԻ

Թիւճճարըն 93 սէնէսի շուպաթը ղաէէթինէ տէկին, Տէրսաատէթէ կէթիրէճէկի հէնթա վէ շայիրին (պուղտայ վէ արփա) րէսմի կէօսթէրիլէն մուաֆիյէթի գարարը վագթ իգթիզասընտան օլուպ, իշպու մուաֆիյէթի իճապ իթտիրէն հալը իսթիխաճ, էլան պագի օլտուղու ճիհէթլէ, մուաֆիյէթի մէզքիւրէնին 94 սէնէսի նիսանը ղաէէթինէ տէկին . իքի այ տահա թէմտիտիյլէ պէրապէր, փի մապատ միւտտէթի մուաֆիյէթ պարֆընտա, Թիւճճարըն կէրէք մէմալիքի Մահրուսէտէն վէ կէրէք մէմալիքի էճնէպիյէտէն Տէրսաատէթէ կէթիրէճէկի հէնթա վէ շայիրին գըյմէթինին եւզտէ պէշ նիսպէթիյլէ, Թարաֆը տէվլէթի Ալիյէտէն բրիմ, եանի իքրամիյէ իիտասը, մէճլիսի մախսուսու վիւքէլատէ պիլ թէնսիպ, սուրէթի հալ իճապ իտէնլէրէ պիլտիրիլմիշ օլմազլէ, գարարը մէզքուրէն էմրազը հավաթիւէ տէրճ իլէ իլանընա իպթիտար գըլընտը :

—Էվվէլքի աղշամ Հօպարթ փաշա հազրէթլէրի պիր Փիլօ զըրհը սաֆայնիմայի հիմայէսինտէ իսթիճհազին, Պօթուճատան Տէրսաատէթէ ավտէթ իթմիշ, վէ հէման սէֆայինի մէզքիւրէնէ լէվազըմաթը հարպիյէ գօնուլուպ, Մարմարա տէնիզինէ տօղրու հարէքէթ իթտիրիլմիշ տիր :

Տիւնքի կիւն հէյէթի մէպուսան Թարաֆընտան Պապը Ալիյէ Թագտիմ օլունան միւհիմմ պիր գարարնամէյի ուսումինին սուրէթի տիր :

«Մուհարէպէյի հազըրէնին հալը իյլէտիկի նէթիճէ, պիր վագըթտան պէրի տիր, տէվլէթճէ իխտէյի ասայիշի մուճիպ պիր Թագըմ թէշէպպիւսաթը իտիլմէմէսի իմտիյէ, Թարաֆը տէվլէթտէն Ռուսիա մուրախխասլարը նէզտինէ մուրախխասլար կէօնտէրիլմիշ, վէ խայլի վագըթ կէչմիշ իսէ տէ, պու կիւնէ գատար պիր նէթիճէ կէօրիւլէմէմիշ, խալգ պէյինինտէ էնտիշէ զէհապ, վէ պիր Թագըմ սէօզլէր ինթիշարընէ սէպէպիյէթ վիրմի : Ուսուլը տէվլէթ վէ գավլիտի ումումիյէյի ինսանիյէ իճապընճա, միւթէքէր օլան սէօզլէր քի, պու թէշէպպիւսաթըն պիր նէթիճէ չըգմաեարագ, վէ իւ թէէխիրէ տիւշմէ րիյալ, տիւշմէն նիզամէ իսթանպօլա տօղրու կէլէճէք տիր» եօլունտա շայիալըր տիր, սօնրա ազըլըն թէսլիմ օլունաճագ իսէ տէ, Ռուսիա ասքէրինին Էտիրնէտէն պէրի պիր Թագըմ եէրլէրի հալէա իշղալ իթմէքտէ օլմասը, իւշպու սէօզլէրին նէ տիլիլ մագամընտա Թուլթուլմագտա տըր : Վագըա, հարպին տէվամ օլունմագ էֆքեարընըն տէյիլ, Փագաթ Ռուսիա, էկէր տէվլէթի Ալիյէնին թէլքեաթ միւսալիհանէյինէ մուվաֆագաթ իթմէյէճէք օլուրսա հալտէ, նէ եարըլմազ իգթիզա իտէր իսէ, ինթիխապ էնը աէրպիւ էյլէմէք իճապ իտէր :

Պինաէն ալէյհ պուրալար մէյտանընտա նազարը էհէմմիյէթէ ալընմագ լազըմ կէլիեօր, վէ շու սէօզլէրին փարզը մուհալ օլարագ, «սէնէթի թէսլիմիյէթի իճնէպէ օլուր իսէ, տէվլէթճէ միւթթէֆագ օլունուրը միւտաֆաա, մէլքէթճէ իթթիլաֆ օլունաճագ իշ պու տէօնէյէ գատար տէվամ իտէճէք իսէ, շու հալտէ քեաղըտ իլէ իթթիֆագ պագի գալմազ, 200,000 ասքէր մէյտանը հարպա սէվք իտիլիրսէ, վէ մատտաքի հէյէթի մէպուսան վէ պունճա միւհաճիրինին տախի աճան վէ վիճտան վէ էլբասէ պուրատա օլուպ, նիհաեէթ տէրհալ միւտաֆաայի հուգուգ վէ տէվլէթ ու միլլէթ քէմալը իւ սաալըգ ղայրէթ իտէճէքլէրինտէ շիւպհէլէր եօգ տուր : Շու հալտէ պայթամալը սալթանաթըն սէնինյէյի մուհաֆազա խուսուսունտա, էօյլէ էյի պարը տուրուլամաճաղը, վէ նամուսու միլլէթի մուհաֆազա էմրինտէ սօն տէրէճէյէ գատար իճթիհատըն քէմալը պուլունմագ վէ իթթիհատ իլէ սայ վէ իճթիհատ իտիլմէսի լազըմտըր : Պինաէն ալէյհ էվվէլա վիւքէլայի տէվլէթէն միւզաքէրէ իլէ, անտան սօնրա թէտպիրիյէյի տուշինիլմէք իւզրէ, հէյէթի միւքէլլէֆէյի պու կիւն հէման պուրաճա գավէթ օլունմասը հագգընտա պիր գարար վէրիլմէսի հէյէթի ումումիյէյէ ինթիզար օլունուր :»

—Տիւնքի Գուրիէ տ'Օրիան ղազէթասընտա օգունմուշ տուր :

«Մարմարա տէնիզինին Ասիա սէվահիլի էհալիսինտէն պիրի, չարշէնպա կիւնիւ Տէրսաատէթէ կէլէրէք, Թարաֆըմըզա շու ապիտէքի մալիւմաթը վէրմիշ տիր :

«Պանտըրմա 1500 էվլի պիր գասապաճըգ օլտուղու հալտէ, շիմտի օրատա 7000 Չէրքէս փամիլեասը կէլմիշ օլտուղու հիսապ օլունուեօր քի, պունլար նէվ սէչէրին սըղ նաճագ պիր մահալլ պուլամայըճաքլի էւլէրտէն իքրահ իխտիրիլմիշլէր տիր :

«Էրմէնի քէօյիւ 150 էվլի վէ խաթինտէ տախի անլաշըլըճաղը վէճհ իլէ, Էրմէնիլէրին սաքին օլտուղու պիր գարիէ օլուպ, պուրատա տախի 179 Չէրքէզ փամիլեասը կէլմիշ տիր : Պունլարըն էրքէք սընըֆը 40 տան 50 սինէ ինէ գատար պալիղ օլտուղու Թագտիրտէ, գուսուրու գատըն վէ չօճուգ չաճուգլարտան իպարէթ տիր : Պու Չէրքէսլէր պէրապէրլէրինէ պիր չօգ էշեա, վէ պաշլըճա քիւլլիյէթլի եէնի գումաշ կէթիրմիշլէր տիր : Հէր պիրինին պիր եախսոտ իքի թանէ նէֆէրլէրի վար իսէ տէ, սիլահ կէրըլէրի եօգ տուր, լաքին պունլարըն քէնտիլէրինէ նէ եօլ իլէ պէյպիր թէտարիք իթթիքլէրի հէր քէսին մալիւմու տիւր :

«Հիւքիւմէթ, հէր կիւն հէր պիր միւհաճիրէ պիրէր էքմէք վէրմէքլէրինի քէօյլիւլէրէ էմր էյլէմիշ տիր : Հալպուքի Չէրքէսլէր իքի էքմէք իսթէեօրլար : Էրմէնի քէօյ խրիսթիանլարը պիլմէմ գօրգու իչինտէ եաշաեօրլար :

«Էրմէնի քէօյինտէն իքի սաաթ պայտա մէսաֆէտէ Բիկատիօ քէօյիւ վար տըր : Պունուն էհալիսի Ռում օլուպ, վէ սիլահ իսթիմալինի պիլմէքլէրինտէն, պոլա գօրգմաեօրլար, վէ հիւքիւմէթի մահէլլիէէ պունլարա Չէրքէս կէօնտէրմէմէքլիկի իմթի պամիրէթ իթթիխազընտան աատա էյլէմիշ տիր։

«Պանտըրմա հիւքիւմէթի 400 նէֆէր գայըմիէէ իսթէմիշ իսէ տէ, անճագ 100 նէֆէր կէօնտէրիլմիշ տիր : Պու միգտար քիֆայէթ իթմէեօր, չիւնքի էհալիյի գորգու իչինտէ պուլունմագտա իմիշ :»

—Ռուսիատա պուլունան Օսմանլը հարպ էսիրլէրինին, Տէրսաատէթէ վէ եա մուհաճիրին սեյրէտ պուլունան փամիլեալարընա թէլէկրաֆ չէքմէլէրինէ Ռուսիա տէվլէթի Թարաֆընտան միւսաատէ օլունմուշ տուր :

ՄԷՃԼԻՍԻ ՄԷՊՈՒՍԱՆ

Մահզ հալին օն իքինճի, եանի կէչէն բէնճշէմպէ կիւնիւ Թէճէմմիւ իտէն հէյեէթի մէպուսանըն զապթը տըր։

Էվվէլքի մէճլիսին զապթը օգունուպ գապուլ օլունտուգտան, վէ պազը մէպուսլար Թարափընտան պազը շէյլէր սէօյլէնտիքտէն սօնրա, Նաննաատ Մէհէմմէտ Ալի պէյ, չու աթիտէքի նութգու իրատ էյլէմիշ տիր։

Էֆէնտիլէր,

Ջէմանըն փիւնունունա ճէհալէթիմիզտէն (եանի պիլմէտիկլիմիզտէն), հազրէյթը նշեանա ատէմի վուգուֆ իլէ (վուգուֆ օլմաեարագ) աղվալը պէլմոտէն պիխապէր գալտըղըմըզա, Թէէսսիւֆ օլունուրսատա, ճէհալէթին իրաս իթտիկի (սէպէպ օլտուզու) ֆագր ու զարուրէթ, էն պիւատէ մուճիպի Թէէսսիւֆ, վէ ճալիպի տիգգաթ պիր հալ տիր։

Էվրօպալըլար, ֆիւնուն սայէսինտէ, մասնուաթլարընը (սանաթ իլէ եապըլան շէյլէրինի) Թէվսին վէ Թէզվին իթտիկլէրինտէն (հէմ կիւզէլ եափըպ, վէ հէմ տէ էհվէն չըգարտըգլարընտան), հավայիճի զարուրիյյէնին, վէ լէվազիմի ումումիյեէնին, հէման ճիւմլէսինի, Էվրօպատան կէԹիրթմէկէ մէճպուր օլտուգ։ Նավաչ եավաչ սէրվէթիմիզ Էվրօպաեա ինթիգալ իթտի։ Թիճարէթլէրին օլմազ միւնասէպէԹիյլէ, ինըէրինտէ տէօրթ պէշ սէրմայէտար պուլունապիլիր օլան իւչ տէօրթ շէհրիմիզտէն պաշգա, հէր պիր գազա վէ գասապատա, րէֆահը հալ իլէ կէչինիր, պէշ ալթը քիշիմիզ անճագ պուլունուր։ Ասայիր ումում էհալի, էվվէլ ճէտտիտ, բըզգը ճէտտի, հալինտէ տիրլէր. պիր քէրրէ ումումիյյէթ իւզրէ, Նազարը իման (1) իլէ պագըլըսա, սէրվէթի ումումիյեէմիզ, եալընըզ արազի վէ էմլէկտէն իպարէթ գալմըշ տըր. պու Թագտիրտէ, էհալինին, պունլարըն Թարիֆինճէ օլան պիր Թագըմ միւչքիլաթ, վէ ատէմի էմնիյէթ, վէ Թէչէթթիւթի մէրճա կիպի եօրուճու վէ գօրգուտուճու շէյլէր գալտըրըլմազ տա, Թէք սանաթըմըզ գալմըշ պուլունան պու չիֆթճիլիք տախի, պիր միւտտէթ տահա պէօյլէ կիտէր իսէ, ատէթա պիւյիւք կիւնահ տըր. չիւնքի, իշ պու սէրվէթի ճիւզիյյէթ տախի տիւշարը մուխաթարայի գէվալ օլաճագը, Թէպևիտ օլունամազ. մէսէլա, Նաննաատա պիր ատէմ, Էտիրնէտէքի մալինի սաթմագ միւրատ իտէր իսէ, մէմլէքէթինտէ, գըյմէթինտէն պինտէ մի պէշ, Նասըլը վէքիլ հիւճճէթի խարճը, վէ չահիտ, վէ վէքիլ մասրաֆը, վէ Էտիրնէտէ քէզա պինտէ օն պէշ, իպաթը վէքեալէթ հիւճճէթի խարճը, վէ էյէր գատը էֆէնտի չահիտլէրէ գանի օլմազ իսէ, իքինճի տէֆա տախի չահիտլէր մասրաֆը վիրմէկէ մէճպուր օլաճագ, վէ միւչթէրի տախի, ախէր պիր եէրտէն օլուր իսէ, օ տախի քէզալիք մէճպուր օլաճագ տըր։ Պէնտէնիզ չօգ քիչի պիլիրիմ քի, սաթմագ վէ սաթըն ալմագ իւզրէ իքէն, սուուպէթլէր սէպէպիյլէ, Նիյէթլէրինտէն վազ կէչմիչլէր տիր։

Մուամէլաթ, պու տիւրլիւ Թավիգաթ (եօրկունլուգ, Թաճիպլիք վէ կիւճլիւք մանէալարընա տըր) իլէ, Թաթիլ օլունմամալըտըր։ Պիր գասապալը, պիր քէօյտէ պուլունան արազիսինի սաթմագ իչին, արզուհալ եազար՝ պիր ուսուլի միւմթազըն Թաստիգինտէն պէտա իլէ, գասապաեա կէլիր, արզուհալընը վէրիր, արզուհալ հավալէտէն հավալէյէ կիտիպ, Թագրիր վիրմէք իչին մէճլիսէ կիրինճէյէ գատար պիր այ խըմէր։ Թագրիրին խիթամի, նէ՞ իչին մուամէլաթ՛ա մէվճուտ գալմըը տըր. հազըգաթա պէյրի՝ մագրուն օլտուղու հալտէ Թէզքիրա, վէ մագրուն օլտուզու Թագտիրտէ տախի Թաստիգ քէյֆիյեէթի, կիւլէքտիրիճի պիր շէյ տըր։

Հիւքիւմէթ, պիր քէշինին Թագրիրինին խըթխաթինի, նէ՞ հազգըյա Թէլխիր իտէր. եա օ արտըըզ պիրի վէֆաթ իտէր, վէ եա սէօզլիւնտէն ճաեար իտէ, մուամէլաթա սէքԹէ տէյի՞լ մի տիր. պիր այտա, հէր պիր ատէմին, էլպէթթէ եալընըզ պիր իշի օլամազ, իւնտէն եախտա տիկէր պիր իշէ եարըշմագ սան Թաթիլ իթմէք տիմէք տէյի՞լ մի տիր։ Պիր քիմսէ արազիսինի, վէ իճարէթին իլէ օլան էմլաքը, Նէտէն վասիյյէթ իթմէյին, քէնտիսի պու արազինին վէ ագարըն միւթէսարրըֆը վէ մալիքի տէյի՞լ մի տիր. էսասէն վագը տավա վէ չիւրհէ վուգուլինտէ, իճթիմա իթմէք, վէ վէրկիյի սուրէթի մուհազզաղա վէ միւթէսավիեէսէ խըթիթա իթմէք իչին օլան Թաբու վէ էմլագ գուեռուտու, պիր ատըէճ միւչէվվէշ տիր քի, գանն իտէրիմ պու ասահայը էմլաքտէն քիմսէ պուլունմազ քի, պու գուեռուտան էմինէթ պուլունմուշ օլսուն։ Մէմլէքէթէ Թանըլմաեան, վէ Թէճրիպէսի սէպգաթ իթմէեէն պիր ատէմին, եէտի միւճէրրէպ տինէ, պէօյլէ պիր էմանէթի քիւպրանըն Թէվտիի, աճապա եօլլու մու տուր։ Նիզամէն պիր Թարլա, պիլա զատր իւչ սէնէ մուաթթալ գալըր իսէ, մահրուլ գալըր. պիր քէրրէ տիւշիւնմէլի քի, չիմտիքինին իւչ միսլի նուֆուսունուն, իւթիհազ վէ իստրէսինէ քեաֆի մէմալիքի Օսմանիյէնին արազիսինին քիւլլիսինի, նուֆուսու հալիյէսիյլէ զէր իթմէք միւմքի՞ն մի տիր. պու տիւրլիւ մահլուլ, խազինէտէն չիմտիյէ գատար զապթ օլունմուշ պուլունտուղունա ինանամամ։ Ֆագաթ, մէյմուր եինէ էհալի իւզէրինէ հազգըսըզ պիր Թախմիֆաթըն հազգընը վէրտիկինտէն, պիր իթիքեապ չըղըրըր տէյի՞լ մի տիր. հէր քէսի ատէմի էմնիյէթ Թահթընտա Թութմա՞զ մը։ Էմլաքտէ, նէտէ՞ն Խրիսթիեան վասիյյէթի պաչգա, վէ Իսլամ վասիյյէթի պաչգա օլսուն. տինին մալէ մէտխալի եօգ տուր, տին ախրէթ իչին տիր. էօլտիւկիւմիզտէ պիզէ պէրապէրիմիզտէ պիր քէֆէն ալաճագըզ. պունտան հիչ պիր վագըթ կէչմէզ քի հիւքիւմէթտէ պիր վասիյյէթ կիւրիւլտիւսիւ պուլունմասըն։ Էնվաի էմլաք վէ ագարըն, նէտէ՞ն պիր Թագըմը միւլք, պիր Թագըմը վագֆ, վէ պիր Թագըմը տախի արազի օլսուն. Նի՞չին հէր պիրինին, վարիսի ինԹիգալ վէ պէյ վէ չիրաու, վէ սայիր մուամէլաթը նիզամիյէլէրի պաչգա պաչգա օլսուն, սրատա Թէֆրիգ վէ Թէրճիհ սէպէպլէրի կէօրէմէյօրուզ։ Պու Թէչէթթիւթ (տաղընըգ)մուամէլէ էհալի՞ մի եօրմազ, տէվլէթի հիտապըզ մէէմուր գուլլանմազա՞ մը մէճպուր իթմէզ. հիւսնի իտարէյի սայիմա տահա զիեատէ Թէսվին իտէն գավանէյի ինզիպաթա՞ մը մանի օլմազ։ Պուրալարըն հէյեէթի քիրամա արզ իլէ, պու վարագամը, լայիհա էնճիւմէնինէ հավալէսինէ ինսպէթ պուեռուրուլար իսէ, պու խուսուսաթ հազգընտա օլան էֆքեարըմը տահա պաստէ արզ իտէճէյիմ։

Ռէյիս էֆէնտի. — Ցինանէն բուլսաթ ալընըր պիթտիքտէն սօնրա, պու կիւն իրատը մէզալ իթմէք իսթէյէնլէր, պուրա կէլէճէք չիմտի, պու վարագաեը միւզաքէրէյէ գօեալըմ մը, եօգսա էնճիւմէնէ՞ մի հավալէ իտէլիմ։

Հէյեէթ. — Հա՛յ հայ, էնճիւմէնէ հավալէ իտէլիմ։

Ալանիւրտէն Մուսթաֆա էֆէնտի. — Շիմտիյէ գատար, կէրէք քիւրսիտէ վէ կէրէք պուրատա օլունան միւզաքէրաթ, պիւԹիւն մէպուսլարըն Փէնալըղընը միւ՛ճիբ օլեօր. պու պահսը արթըգ պիր Թէրք իթսէք. րիճա իտէրիմ ազայի քիրամա, պիր մասուն օլուրսա, անըն իգթիգասըը Թէզքէքիր իտէլիմ, զիրա, հէր կիւն արթըգ տատը գաչար։

Ռէյիս էֆէնտի. — Թէնսիպ իտէրսէնիզ, էվվէլ ու ախըր պէեան օլունտուղու իւզրէ, գալմէն մայլուհաթըն պիր Թէհիրի, վէ եախօտ պիր եօլունա գօնմասը գարըշտըրըլմասատա, մէսէլա փիլան մատտէ չէօյլէ օլսա տահա իյի տիր, չու եօլտա ճէրէեան իտիեօր, տէյէրէք, պիր լայիհա վիրիլիր, էնճիւմէնէ հավալէ իտէր իսէք, էլպէթթէ տահա զիեատէ մուճիպի սիւհուլէթ օլուր. չիմտի պու լայիհաեը էնճիւմէնէ հավալէ իտէլի՞մ մի։

Մարաշտան Սաատի էֆէնտի. — Պէնտէնիզ պու լայիհանըն էսասընը բէտտ իտէրիմ։

(Հէյեէթ պէյնինտէ կիւրիւլտիւ։)

Ռէյիս էֆէնտի. — Շիմտի էօյլէ օլտուզու սուրէթտէ, մասամ քի էսասէ իթիրազ օլունուեօր, էսասըն լէյհինտէ վէ ալէյհինտէ սէօզ սէօյլէմէք իսթէյէն զէվաթ, պիր քէրրէ սէօյլէսինլէր տէ, անտէն սօնրա արայէ (րէյլէրէ) միւրաճաաթ իտէլիմ։

Մարաշտան Սաատի էֆէնտի. — Իպգահաթ վիրէճէկիմ. Մէհէմմէտ Ալի պէյին օգումուչ օլտու պու լայիհաեը, իքի մէչէլէտէն իպարէթ կէօրիւեօր. ԹէֆէրրուաԹը չօգ իսէ տէ, պիրինճիսի, մէմալիքի Շահանէտէ, իւլէմամիյէտէ պուլունմամազլըդա մէչրիֆին ասըլ պուլունմամասը. էհալինին տիւշարը ֆագր վէ զարուրէթ օլմասը մահսուսի տիր, պու ճիհէթլէ, «մէմալիքի մահրուսէ էհալիսի ճահիլ տիր» սէօզիւնիւ, հիչ պիր վագըթտա գապուլ իթմէյիզ, պուրասը Թէվարիխի գատիմէ իլէ ճիւմլէնին մալիւմու տուր քի, Էվրօպանըն ուլում ու ֆիւնունը հիքմիյէյի, մուգատտէմ էվլատը Արէպլէն ալտըգլար, հիչ պիր քիմսէ ինքեար իտէմէզ։ Պիտայէթի Թանզիմաթտան պու անէ կէլինճէյէ գատար, գանն իտէրիմ քի, մէմալիքի Շահանէնին մէքթէպլէրի վէ մէարիֆլէրի, հէր պիր չէյլէրի վարտըր, վէ մէվճուտ տուր, Էմմա, Բումիլի տէ եօգ իտի, սօնու պիլմէմ(1)։ Եալընըզ, չու մէսէլէ յի տիկէրլէքի, ագար վէ արազի, վէ էմլաք Փըգրալարը, պունլարըն պիր ճիհէթի, ճիհէթի չէրի տիր, պու միլլէթի Իսլամիյէնին ումումունուն գապուլի Թահթընտա տըր, հա՛չա, պիզ օրատա պիր իթիրազ իթմէեիզ. հիչ պիր շէյ սէօյլէմէմէյիզ, տինին մազըրուզ օրանը սէօյլէմէկէ, տին ճիհէթի տէ նիզամա պիթտի տիր, տէվլէթի Ալիյենին չիմտիյէ գատար, մէմալիքի՛նտէ իճրա իթտիկի նիզամաթը սէնիյէ ճէրէեան իտիեօր, էկէր նոգսանլարը վար իսէ, պու հէյեէթի մուգատտէսէը, փասլըշաեըմըզ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրի ճէլպ պուեուրտուլար, բէյ տէր բէյ իքմալ իթսին, լայիհալար էնճիւմէնինէ պագըլըեօր, պունուն իչին, պու պահսը, քիւլլիեէն միւնաֆի (մուղայիր) կէօրիւրիւմ։ Ալէյհինտէ իրատը քէլամ իթմէք իսթէյէն զէվաթ պիթիրսին, սօնրա պագըլըմ։

Հէրսէք Միւֆթիւսի էֆէնտի. — Օգունան լաեիհատա, իքի տագայիգ վար տըր քի, օ իքի տագայիգ, պու աղվալին, վէ պաչըմըզա կէլէն շէյլէրին վուգուլինէ սէպէպ օլտու, իխթիզամէթ (տօղըուլուգ) եօլունու, էկէր պիլտիկիմիզ գատար Թութարսագ, տահա պունտան պիր գաչ տէրէճէ պէշ օլուրուզ, վէ գանն իտէրիմ քի պունա, ումում Թարաֆընտան տախի իթիգատ օլունուր։ Իքինճիսի, պու Թասատ օլունան աշքեամ, աշքեամը շէրիյէ տիր, պունլարըն հէրպիրինին էսասը ու հիքմէԹի, եանի պունլարըն հէվսի, Թէսմա հազգանիյէթէ պէեան իտէր, վէ էսասըտա վար տըր. պու արա եէրտէ վագթ ուզման իճապընտան, պազը շէյլէր վար իսէ տէ, պունուն տա էքսէրիսի պու գապիլտէն տիր, չիմտի պէօյլէ շէյլէրին իսլահը, պիր տէրճէյէ գատար, եանի վագթ ու զէմանէ կէօրէ տիր, պիզիմ տէ օ անրէճէ գատար սալահիյեէթիմիզ եօգ տուր, պէօյլէ շէյլէրի անճագ հավալէ իթմէքտէ պիր ֆայիտէ օլամազ գանն իտէրիմ, պունլարըն աշքեամը շէրիէէճէ օլան էսասընը վէ րէյլէրինի, պէեան իթմէկէ Թէվագգուֆ իտէր, էնճիւմէնէ պէօյլէ շէյ հավալէ իթմէքտէ իւթիֆատէ եօգ տուր։

Հաֆըզ Մահմուտ էֆէնտի. — Պու լայիհանըն էսասընը, պէնտէ գապուլ իտէմէմ. Էվվէլա չէրիաթը, սանիեա տէվլէթի Ալիեէնին գավանինինի Թաւիֆիֆ իտիեօր (խաֆիֆլէտիեօր), քեաֆֆէյի մէճմուլարըն աղվալը սէիյէսինի (պօզուգ հալլէրինի), վէ իքիտէ պիրտէ, մէմալիքի Իսլամիյյէնին էհալիսինի Թէճհիլ իթմէկի (ճահիլ օլմասընը սէօյլէմէքլիկի), գապուլ իթմէյիզ։

Գօզանլը Մուսթաֆա էֆէնտի. — Տայիմա, Էվրօպա չէօյլէ օլտու, պիզ օլմատըգ, տէնիլիեօր, ֆագաթ, Էվրօպանըն չու իթտիկի մուամէլէյի հազըրէ, նէ՛տէ՞ն օլմուշ տուր. տիւն չիւպլէտէ, Պէհաէտտին էֆէնտի, վէ Նազզաշ էֆէնտի իլէ, Փազըըըն պէյնինտէ պիր չօգ սէօզլէր ճէրէեան իթտի. Նազզաշ էֆէնտի պիր բարչա Էվրօպաեը ֆիլանը կէօրմիւշ, անլատըգ քի, պունլար մէարիֆի Եունանիստան ֆիլանտան ալմըշլար, պիզ չիմտի մէմալիքի Մահրուսէտէ պուլունան, կէրէք Իսլամ վէ Խրիսթիեանլար, իքի բէյ ղալմըզլըրին իւմմէթի կիւլ, հազըրէթի Մուսանըն տախի իւմմէթի վարտըր. պիզիմ իքի քիթապըմըզ վար տըր, պիրի Գուրան, վէ տիկէրի Ինճիլ։

Գալըըրլար. — Թէվրաթըտա վարտըր։

Գօզանլը Մուսթաֆա էֆէնտի. — Էվվէլ, հազրէթի Մուսանըն Թէվրաթըը վարտըր։

Մէհէմմէտ Ալի պէյ. — Զէպուրտա վար տըր։

Գօզանլը Մուսթաֆա էֆէնտի. — Տիմէք քի պիզիմ տէօրթ քիթապըմըզ վարտըր. պիզ տէօրթ իւմմէթ, չուրատա Թէճէմմիւ իթմիշիզ։ Էվրօպա պիլմէմ նէ՞րէտէն ալմըշ տա, պէօյլէ իքիտէ պիրտէ Էվրօպա տէ յիսէօրուզ. պըն Թէչաճճիւպ իտիեօրում. պիզ պիր արատա կէլիրսէ, Ինճիլի՞ն էսասընը տահա մուճիթապ, եախօտ ԹէվրաԹըն էսասընը տահա մուճիթապ...։

Ռէյիս էֆէնտի. — Ցիւանէթէ միւթէհալիգ պահս իթմէմէյիզ, մէսէլէ պաչգատըր։

Գօզանլը Մուսթաֆա էֆէնտի. — Խա՛յր, տիւանէթէ միւթէալլիգ տէյիլ տիր էֆէնտիմ, տիմէք իսթէրիմ քի, պունա յթաթպիք իթմէքտէն իսէ, քէնտի քէնտիմիզէ, մահրէմանէ Թէֆէքքիւր իթսէք, վէ տիւչիւնսէք, աճապա պիզիմ քիթապլարըմըզ, Էվրօպանըն ատալէթինտէն ա՞զ մը ատալէթ իտիեօր։

Ռէյիս էֆէնտի. — Տիեանէթէ միւթէալլիգ...։

Գօզանլը Մուսթաֆա էֆէնտի. — Բէրէմ իտինիզ, տիեանէթէ տէյիլ տիր, ատալէթէ տիր. Էվրօպատան պիր հօճա կէլիր տէ կէօրիւն, պիզիմ ատալէթի չախսիեէմիզ վար. մուամէլաթ վէ նիզամաթ, հասըլը քեաֆֆէսի վար տըր. գանն իտէրիմ քի պիզիմ էսասըմըզա, եանի պիւտիւնիմիզ էսասա վէ միւֆրէտաթը հալիյէտէ, սըրֆ մաատէլէթ օլտուղունու, քէմալ ինքեար իտէմէզ, պունունլա պէրապէր, Գօզան տաղընտա, Սիս վար տըր, Էրմէնի Բաթրիքխանէսինին մանասթըրը վար տըր. պիզիմ Գօզան օղուլլարըընըն գէմանընտան պէրու, օրանըն սէրպէսթիէ պիր Նիզամլարը վար տըր. հասըլը օնու գապուլ իթմէյիզ, մուամէլէմիզ շէր իլէ տիր, պունու տիմէք իսթէրիմ. վէ Նասըլ քի պիզիմ շէրիմիզ իթաաթըմըզ վար տըր, չիմտի Էվրօպանըն մուամէլէլէրինի, օլապիլիր քի պիզիմ Խրիսթիանլար գապուլ իտէրլէր. ֆագաթ, պիզիմ շէրիաթըմըզա, պիզ գապուլ իտէմէյիզ. պիզ միւսլիւմանըզ, պիզիմ տէվլէթ, տէվլէթի Իսլամիյէ տիր, պիզիմ տէվլէթտէ իքի Թարիգ վար տըր, պիրիսի միւսլիմ, վէ տիկէրի զայրի միւսլիմ. արազի մուամէլէսի ֆարգ իտէլիմ քի, օրատա պէլլըտը. պիզ քի պունու մէմալիքի չահանէտէ նէշր իտէճէկիզ, պու Նիզամի եաբտաղըմըզ հալտէ, պունու Իսլամլար գապուլ իթմէզլէր. ֆագաթ, Խրիսթիանլարըն գապուլ իտէր իթմէզլէր իչիններինի պիլմէմ, ակէլէթ պիզ Նիզամ վէրիրիզ, օ Նիզամտէ քեաֆֆէյի միւ պիրիզ. քէնտիլէրի տէ պիզիմ օնու գապուլ իթտիկ. թամիւճէ տահա կէօրտիւլէր. Լաքին, պիզիմ Նիզամըմըզըն Թէզալ վէ Թալիրինէ գէեամ իթմէլիկի քիմսէ գապուլ իթմէզ. պիզիմ արազիմիզ, չէրան մուամէլէ օլուեօր, օ չէրի պիզ տայիմա գապուլ իտէրիզ. պիզ գապուլ իթմէէնլէրտէն տէյիլիզ. պիզիմ օ Նիզամտա քեաֆֆէյիմիզ միւթթէֆիգիզ. ֆագաթ, ումումա Թօզանտան պուչէյի գապուլ իթմէյիզ. պու լայիհաեը էսասէն գապուլ իթմէմ։

Նաֆի էֆ. — Մէհէմմէտ Ալի պէյին գըրաաթ իյլէտիկի վարագանըն, չըգըը էվվէլի միւտէնիյէթ վէ ճէհալէթիմիզ իւզէրինէ օլտուղունտան, անըն իսթէնիլտիկի գատար հէյեէթի ումումիյէճէ վէ էնճիւմէնճէ միւզաքէրէսի օլունսուն. վէ սըրատէ կէլտիքճէ, պէնտէ Փիքրիմի պէեան իտէրիմ. ֆագաթ, պէնիմ վիրճէճէկիմ ճէվապը, շէզգը սանի իչին տիր. օ տա չէրիաթըն վազ իթտիկի աշքեամը ատիլէ պէյէնինէ, պիր Թագըմ իթիրազաթ իտիեօր. վէ վէսաեէթ վէ վէրասէթ կիպի մէսայիլի շէրիյէ իչին, Նիզամի պիր գանուն եարըլմազ իթտէօր. հալ պու քի հաճիաճ, տինիեաթըն շէրիյէ իչին, շէրիաթըն վազ իթտիկի մուամէլաԹըն, էսասը մուճիպէսինի արիֆ օլսա իտի, էօյլէ իթիրազտա պուլունմազ իտի։ Վէսաեէթ վէ վէրասէթին, ու իւ գանունու վահիտ իլէ Թայինի մէսէլէսինէ կէլինճէ, պու մէսէլէ միւսլիմ վէ զայրի միւսլիմ ինտինտէ, սըրֆ ումուրու շէրիյէ վէ տինիյէտէն տիր. շու հալտէ իւչ միլլէթի պիր գանունա Թապի իթմէք, իւչ իւնտէ պիրտէն, մուամէլաթը տինիյէլէրինի Թէպտիլ իթմէկէ Թէզլիֆ տիմէք տիր. պինաէն ալէյհ, պունու եասա գապուլ իտէճէք նէ Միւսլիման, նէ Խրիսթիեան, վէ նէ տէ Եէհուտի վար տըր, չու Փըգրաթը ախիրէյի, գավիյէն րէտտ իթմէլիյիզ. հէր քէս քէնտի չէրիաթը մուճիպինճէ պու մէսայիլի կէօրսիւն։

Տինիմիզ իգթիզասընճա, պիզիմ քիթապլարըմըզ վար, Խրիսթիեանլարընտա վար, վէ Եէհուտիլէրինտէ քիթապլարը վար. տիմէք տիր քի, հէրպիրիմիզ տինիմիզի միւրաաֆըյէ պիր էլիմ ճէմ օլմալըէրզ. պունու նէ Միւսլիման, նէ Խրիսթիեան, վէ նէ տէ Եէհուտի գապուլ իտէր, էֆէնտիմ։

Մէճիտիյէ էֆ. — Մէհէմմէտ Ալի պէյին իրատ իթտիկի նութգուտա, իքի մատտէ վար քի, պունու գապուլ իթմէյիզ. պունլարտան պիրիսի ճէհալէթ սէօզիւ տիւր քի, պունու ասլա գապուլ իթմէյիզ, վէ իքինճի տէ կէրէք արազիյի մէվգուֆէ վէ կէրէք էմլաք

(1) «Իման» տըն, իթիգատ մանասընա օլմաեըպ, չիւնքի օ պաչգա տիւրլիւ եազըլըր, իլա «տիգգաթլը սուրէթտէ» տիմէք տիր։

վէ միրիյէ , պուէնյարըն սիրէչմէսի տիր քի, պունուտա գաալու իթմէյիզ . պունունլա պէրապէր , կէնտիմէնէ հավալէսինիտէ խաթէմէյիզ ։

(Հէյէթէ Թարաֆընտան կէօրիւլտիւ։)

Րէյիս էֆ. — Բէք ալէա ։

(Տէվամի)

Էվրոբա ղազէթալարընտա կէօրիւլէն հավատիսլէր տիր ։

Աթինա , 20 յանվար

Էֆքեարը ամմէ , կիւեա Եունան գրալլեէթինէ իլհագ իտիլմէսինի լազըմ տէն ատա իթտիւկի մէմէքէթլէրին, տէվլէթի Ալիյէտէն ալընմասը իչին , հիւքիւմէթի պիր հարէքէթի չէտիտէ իճրասընա թէշվիգ իյլէօր ։ Հիւքիւմէթ , տէվլէթի Ալիյէ հուտուտունտա թօբլանմըշ օլան ասաքիրին միգտարընը արթըրըեօր , վէ մուհարէպէ թէտարիքեաթընա կէրմիեէթ վէրիեօր ։ Թըրհալա Թարաֆլարընտա զուհուրա կէլէն իւթիլալ պիւեիւմէքտէ տիր ։ Եունանիստանտա սաքին օլան Թըրհալը էհալիսի կէօնիւլլիւլէրի , Եունան պանտէրալարը ալթընտա ճէնկ իտէն էշգըեանըն միգտարընը արթըրըեօրլար ։ Րիասէթիստա վէ Գասթօրիատա Խըլամիր իլէ Խրիսթիանլար պէյնինտէ պիր գավղա զուհուրա կէլմի ։

Վիէննա , 18 յանվար

Էվրոբա տէվլէթլէրինին մէնֆաաթլարընա տախի միւթէալիգ օլարագ , Ռուսիա իլէ Բապը Ալի պէյնինտէ ագտ օլունաճագ օլան հէչ պիր մուգավէլէնին , Էվվէլճէ Լօնտրա վէ Վիէննա գապինէթօլարը Թարաֆընտան Թաստիգ օլունմատըգճա , աալա հիւքմիւ օլմաեաճաղընը միւշիր պիր իֆատէ, վագտա Լօնտրա վէ Վիէննատան Սէն Բէթըրսպուրկա Թէպլիղ գըլընմըշ, հալ պու քի մէզքիւր իֆատէ , տէվլէթէյնի միւշարիւլէյհիւմա Թարաֆլարընտան իթթիֆագէ կէօնտէրիլմէմիշ տիր ։ Վէ պու տէվլէթլէրտէն հէր պիրի , եալընըզ քէնտի նամընա թէպլիղ էֆքեար իյլէմիշ տիր ։ Շու գատար վար քի , Վիէննատա , Լօնտրա գապինէթօսունուն այնի հարէքէթտէ պուլունաճաղը մալիւմ օլտուղու կիպի , Լօնտրատա տախի Վիէննա գապինէթօսունուն այնի հարէքէթտէ պուլունաճաղը մալիւմ օլտուղու սահիհ տիր ։ Պուրատա զանն օլունտուղունա կէօրէ , Ինկիլթէրրա տէվլէթի հէր հալտէ սիլահլանաճագ տըր ։ Ավուստրիա իսէ , իճապը զուհուրինտէ մուհարէպէ իթմէք իչին , պիր խայլի վագըթտան պէրու հազըր պուլունմագտա տըր ։ Պունունլա պէրապէր Ինկիլթէրրա վէ Ավուստրիա պէյնինտէ ալա գաթի պիր իթթիֆագ եօգ տուր ։ Ավուստրիա տէվլէթի հէնուզ իւչ իմբէրաթօրլարըն իթթիֆագընա տախիլ պուլունմագտա տըր ։ Թիւրքլէրին սօն մաղլուպիեէթլէրինտէն պէրու գաալըլ օլունմագ տէրէճէլէ վարմըշ օլան Ռուսիանըն մէթալիպի , աւքէրի տայիրէլէրինին իչի օլտուղու կանն օլունմագտա տըր ։ Հալ պու քի կէրէք Ռուսիա խիւքիւմէթօրու վէ կէրէք բրէնս Կօրչագօֆ , պու մէթալիպ իւզէրինէ իսրար իյլէմէմէքտէ իմիշլէր ։ Պուրատա զանն օլունտուղունա կէօրէ , Ռուսիա տէվլէթի եագընտա տէվլէթլէրէ պիր նօթա կէօնտէրիլէճէք ; պունտա , Ռուսիանըն Թասավվուր իթթ վէ մէյլեաեաթը հազգընտա տիւէյլի մուազզամանըն ալա միւզթարըպ օլմամալարը իչին Թէմինաթ իթա իյլէյէճէք իմիշ ։ Եունան տէվլէթի , էն սօն տաղըգտատա մուհարէպէ տախիլ օլա պիլէ , Թէվսիյի արազի իտտիհաղ իյլէյէճէք տիր , վէ քէնտի արզուլարը պիր վագթը ավէրտէ իճրա գըլընաճաղը տէվլէթի միւշարիւլէյհա իչար օլունաճագ տըր ։ Թըրհալա , Եանեա , Ռումէլի վէ Թըրաալիզօն , տէվլէթի Ալիյէնին էլինտէ գալաճագլար , վէ Ռուսիա Գարս իլէ Էրզրումու ալըգ իյլէյէճէք տիր ։ Պունտան մաատա , Մէմլէքէթէյն իմարէթի Պէսարապիաէ Ռուսիաեա թէրք իտիլէ , քէնտիսի տէ Տօպրուճաեը վէ պիր միգտար Թագմինաթը հարիճէ ալաճագ տըր ։ Պուլղարիստան , Սըրպիստան , Գարատաղ վէ Պօսնաեա կէլինճէ , պունլար հազգընտա տա էվվէլճէ մալիւմ օլան գարարլար իթթիխազ գըլընաճագ տըր ։ Ռուսիա , Ինկիլթէրրա տէվլէթինտէն պիր մուխալիֆէթ կէօրմէյէճէք իչին , Ջանագ Գալէա մէսէլէսինտէն սարֆը նազար իյլէյէճէք տիր ։ Իշթէ պուրատա սուլհուն մուգատտիմէթընա տայիր օլան մալիւմաթ , պունտան իպարէթ տիր ։

—Յանվար 28 թարիխլի Ջանագ Գալէատան Գօրիէ տ'Օրիան ղազէթասընա չու աթիտէքի մէքթուպ եազըլմըշ տըր ։

«Յախիրէ վէլաեէթտէն պիր չօգ Չէրքէսլէր կէլմէսինտէն տօլայը , Կէլիպօլու էհալիսինին հէման քեաֆֆէսի շէհրի մէզքիւրու Թէրք իթմիշ տիրլէր ։ Միւլթէճիլար վէ Նէհէստըլէր ֆամիլեալարընըն պէրուպէր , Անատօլու սահիլինէ քեային Լամբսագ շէհրինէ չէքիլմիշլէր տիր , վէ Բուլայր իսէ , պազըլար ճիվար Խրիսթիան քէօյլէրինէ կիթմիշլէր , պազըլարը պուրաեա , եանի Ջանագ Գալէասընա կէլմիշլէր, վէ պիր չօղու տախի Միտիլլինէ , Իզմիրէ , Սագըզա վէ սայիր մահալլէրէ կիթմիշ տիրլէր ։

«Լաքին Կէլիպօլուտա գալանլար , քէօյլիւլէրին վէ Չէրքէզլէրին զաիէթ սուն Փիեաթլա սաթտըգլարը հայվանաթըն վէ էշեաեը սայիրէնին մուգապէլէսընտա կիւզէլ իւլէր կէօրիւեօրլար ։ Կէլիպօլուլու պիր գաթըն , պուրատա ասօթլարընտան պիրինէ եազմըշ օլտուղու պիր մէքթուպտա օ գուտուրմէքի , մէրգում պու մէքթուպտա , տօսթունա , էկէր զէնկին օլմագ իսթէր իսէ , պիր միգտար ագչէ իլէ տէրհալ Կէլիպօլուեա կիթմէսինի իխթար , վէ 40—50 ղրուշլուգ գայիմէ իլէ պիր չիֆթ էօքիւզ վէ եա մանտա, վէ այնի Փիեաթլա պիր պէյկիր վէ եա մէրքէպ , վէ տէօրթ պէշ ղըշըն չաեալըտ պիր գօեուն , վէ պիր գաչ գայիմէ իլէ պէթունա վէ կիւմիւշէ տայիր էշեա վէ քէլիւրթէզգեինաթը սաթըն ալընապիլմէքտէ օլտուղունու իլավէ իյլէմիշ տիր ։ Պու հալտէ պուրատան չօգլար , քէսպի սէրվէթ իթմէք իչին Կէլիպօլուեա կիթմէկէ հազըրլանըեօրլար ։ Շու հալ , պիր Թագըմըն սէֆալէթի , վէ տիկէր Թագըմըն սէատէթի տիմէք տիր ։ Լաքին հաէրֆ քի էն զիեատէ օլանլար, սէֆիլէր վէ չու Փէլաքէթէ դուչար օլանլար կիւտէնլէր տիր ։

«Սօն մէքթուպումտա , էհալինին էմնիեէթի իչին , միւհաճիրլէրին սիլահլարը հիւքիւմէթ Թարաֆընտան ալընմասընա գարար վէրիլտիկինի պիլտիրմիշ իտիմ ։ Ֆագաթ չիմտի խապէր ալտըմ քի , պու միւհաճիրլէրին սիլահլարը ալընմաեըպ , իլա իւզէրլէրինտէ սիլահ Թաշըմալարը Թահէթը մէմնուիէթէ ալընմըշ տըր ։ Պէնճէ պու գուսուր Թէ'տիպ կէօրիւնիւր, զիրա , պիրգաթ Խալամ միւհաճիրլէրինտէն պիլէ իչիթտիմ քի , քէնտի իչլէրինտէ , Բումէլի եօճաալարընը սօեան էշգըեատան չօգլար պուլունմագտա իմիշ , հաթթա պունլար , պուրաեա կէլէն վարսօր իչինտէ քէնտի մէզհէպտաշլարընըն ագչէ վէ էշեասընը տախի չալմագ քիւսթախլըղընա պիլէ ճիւրաթ իթմիշ տիրլէր ։

«Հիւքիւմէթի մահալլիէ , սիլա իսթիխսանա քեաֆֆէ յի միւհաճիրլէրին սիլահլարընը գօեագտա Թէվգըֆ իտիպ , անճագ օրատան կիթտիքլէրի զէման , պու սիլահլարը իւինէ քէնտիլէրինէ իեատէ իթմէլի իտի ։»

—Յանվար 14 թարիխլի Պաթումթան Գօլրիէ տ'Օրիան ղազէթասընա կէօնտէրիլէն պիր գըթա մէքթուպուն չու աթիտէքի ֆըգրալէրինի իգթիպաս իյլէրիզ ։

«Պաթումթա կէլտիկիմտէ , Էրզրում իլէ օլան մուխապէրաթըն գաթթ իտիլմիշ օլտուղունու խապէր ալտըմ ։ Թէլէկրաֆ Թէլլէրի , ալաֆրանկա յանվարըն էլտինճի կիւնիւ Ռուս Գէչչաֆլարը մարիֆէթիյլէ քէսիլմիշ , վէ անըն տօղուղունճու եախուտ օնունճու կիւնիւ , Էրզրումտան 18 քիլօմէթրօ ուզագտա օլուպ , Թրապիզօն Թարիգի իւզէրինտէ պուլունան Ըլըճա գարիէսի ճէնէրալ Տէր Ղուկասօֆուն ֆըրգասը Թարաֆընտան զապթ իտիլմիշ տիր ։ Պէօյլէճէ Ռուս օրտուսու շիմտի Էրզրումուն չարգ , շիմալ վէ ղարպ ճիհէթլէրինի Թութմուշ տուր ։ Եալընըզ ճէնուպ Թարաֆը սէրպէսթ գալմըշ տըր , ֆագաթ օլ Թարաֆտաքի եօլլարըն քէք ալ էհէմմիեէթի վար տըր , վէ մէհքիւմաթ նագլի ճիհէթլէ , հիչ պիր կէօնա ֆայտէյի մուճիպ օլամազլար ։ Պու սէպէպտէն իճթիմալ տըր քի , տիւշմէն մէզքիւր եօլլարը գապաթըպ իգթիմալ իլէ ճիհէթլէ կէչիրմէյէճէք տիր ։ Պուրատա զանն օլունտուղունա կէօրէ , Ռուսլար Կիւմիւշխանէեէ վէ Թրապիզօնա վարըլ օլմագ իչին , Պաթումթ իւզէրինէ եիւրիւեէճէքլէր իմիշ , հաթթա էկէր րիվաեէթէ իթիմատ լազըմ կէլիր իսէ , պաթէն Հաչ գալէսա կէլմիշ օլուպ , եագընտա Թօբ տաղընը տախի կէչէճէքլէր տիր ։

«Տէրխասատէթ Հիւլը Անմէր ճէնէրալի Թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ օլան պիր միւթէհասրրիգ խասաթախանէնին չէնա նէֆէր աթըլգաշընը պուրատա կէօրտիւմ։ Էրզրումտա պուլունան Թապիպլէր , խասթալըգլար սէպէպինտէն սիւթինլն պիւթիւն քիֆաեէթ իթմէյէճէք տէրէճէլէ կէլմիշ օլտուղունտան , աթրափտաքի միւմքին էհէմմիեէթ օրաեա կէօնտէրիլէճէք իսէ խաքիլէր տէ , պուրաեա կէլտիկլէրի կիւն , Թէլէկրաֆլար գաթթ իտիլմիշ օլտուղունտան , պուրատա գալմագլըղա մէճպուր օլմուշլար տըր ։

«Գեկտէմպրէրին իպթիտասընտան պէրու , պուրատա պիր խասթախանէ թէսիս օլունմուշ , վէ Էրզրումտաքի խասթալար պուրաեա կէթիրիլմէկէ պաշլանմըշ , վէ 700 նէֆէր խասթա նագլ իտիլմիշ իքէն, Թարիգ աճըսընտէն Թարաֆընտան Թուտուլմուշ տուր ։ Շիմտի իսէ , եաթագլարը , Թէզքիլ օլունմագ իւզրէ պուլունան օրտունուն էֆրատընա սագլամագ իչին , այնի խասթալար Կիւմիւշխանէեէ նագլ օլունմագտա տըրլար ։

«Պու պէլտէնին էհալիսի մուհարէպէտէն եօրուլմուշ օլուպ , սապըրսըզլըգլա մուխասըրէթըն սուլհէնին խիթամընա պէքլէմէքտէ տիր ։ Անճագ չուրաեը տախի պէեան իտէրիմ քի , էկէր գաթը Շահանէ , Ռուսիա տէվլէթինին չարթլարընը գապուլ էթմէյէ միւսաիտ կէօրիւլէճէք իսէ , էհալիյի մէրգումէ տախի , Թիւրք քէօյլիւլէրինէ գարըշմագ իւզրէ օլմագ իզնի սէպէպիլէ , տավարլարը ալմագ իսթէսէ իտիլէճէք , հիւքիւմէթէ կէրէք պաշէճէ վէ կէրէք նուֆուսճա մուավէնէթ իտէճէք տիր ։»

Տիւնքի նիւսխէմիզտէ տէրճ օլունան գայիմէ գօմիսիօնու մազպաթասընըն պագիէսի տիր ։

Պէօյլէ պիր վասըթայի իթիպարի գանունըմըզճա նամագպուլ օլմալըղը , չու վագըթաքէ պիլ աքս քէմալի ըզտըրապ իլէ իճրա իթմիլի տիր , վէ հիւքիւմէթէ պէօյլէ միւֆիտ օլան , վէ հալէ քէնտի գուլլանըլմաք իւզրէ պուլունան պիր ալէթի Թէրք իթմէմէսինի հիւքիւմէթէ Թավսիէ իյլէմէմիզ իլէ պէօյլէ պիր խըտմէթ իթմիշ օլաճաղըմըզը զանն իյլէրիզ ։ Եալընըզ հիւքիւմէթին չու Թասավվուրունտան պիր չէյ Թահսին իտէրիզ , եանի վարիտաթըն պիր գըսմընը գայիմէ իւզէրինէ մուամէլաթ իթմէսի իլէ մէսէլէ Թէսվիէ օլունաճաղը գաթ'ի տիր ։

Գավայիմի նագտիէնին էսասը գաալըլ օլունմուշ , վէ խազինէյի ճէլիլէյի իթա իյլէմիշ օլտուղու գըվվէթի մուավէնէթինտէն տօլայը մէմալիքի Շահանէտէ փայիտահթ էհալիսի կէօրիւլմիշ պուլունտուղունտան , գայիմէնին փիեաթը իթթիբարտան տիւշմէսինին սէպէպլէրի նէ՞ տէն չըգար իտիեօր ։

Պիր գայիմէնին փիեաթտան տիւշմէսինին սէպէպլէրի իւչ նէվ օլապիլիր ։

Նա միգտարը Թէտավիւլէ վագ օլունան գայիմէնին միգտարը մէմլէքէթ իչին չօգ տըր , եա պու գայիմէնին Թէտավիւլի գարըլ քեաֆի վէ փինա իսարէ օլունմագտա տըր . վէ եախօտ էհալինին գավայիմի նագտիէյէ ալա էմնիեէթի եօգ տըր ։

Իշթէ չու իւչ նօգթալարը Թէտքիգա միւթալէա իտէրէք , չու իւչ նօգթատան գանըլլրինին տէվլէթի Ալիյէճէ մազհարըթը կէօրիւլտիւկինի պէեան իտէլիմ ։ Պիրինճի նօգթա . մէմալիքի Շահանէտէ մէվճուտ Թէտավիւլէ վագ իտիլմիշ օլան գավայիմի նագտիէնին միգտարը տէվլէթի Ալիյէ իչին չօ՞գ մը տըր ։ Վէ գայիմէնին չիմտիքի Թէնէզզիւլի փիեաթը չու միգտար ճիւպանիւթէն մի տիր ։ Էկէր պիրինճի գայիմէ ղէյմանընտա մէմալիքի Շահանէտէ վուգու պուլան հալլէրի պիր քէրրէ կէօզտէն կէչիրիր իսէք , օ հալտէ շիմտիքի Թէտավիւլտէ փիեաթ , մէվճուտ Թէտավիւլտէ պուլունան գավայիմի նագտիէնին միգտարընտան իլէրի կէլմէտիկինի պէեան իլիտիք ։ Պունտան օն պէշ սէնէ էվվէլ մէվճուտ Թէտավիւլ պուլունմուշ օլան գայիմէնին մէճմուի 10 միլեօն լիրաեա պալիղ օլմագտա օլուպ , եալընըզ Խութանպօլտա կէչմէքտէ վէ մէմալիքի Շահանէնին իչէրիլէրինէ կէչմէկէ եօգ իտի ։ Չու միգտարըն միգտարը չօգ պուլունմայի , օ պուտա իքէն լիրա , գայիմէ իլէ 160 ղրշ իտի , օնտան զիեատէ էրիւքսիլմիշ տիր ։ Պօլիտան միւշահէտէ օլունտուղու միթիլլի իւչ տէֆա Թէտապիր սէնէսի իլէ Թէտավիւլ իխրաճ իթմիշ օլունմուշ օլան 16 միլեօն լիրալըգ գայիմէտէն չիմտի էհալինին էլինտէ եալընըզ 12 միլեօն լիրալըգ գայիմէ վար տըր ։ Շու 12 միլեօն լիրալըգ գայիմէ , մէմալիքի շահանէնին հէր ճիհէթինտէ կէչմէքտէ օլտուղունտան , պու գայիմէ իչին աչըլան Թարիգ րէք կէնիշ տիր ։ Հալ պու քի գայիմէնին փիեաթը 260ը պուլտու ։ Շիմտի իսէ պու իքի վագըթտա չըգարըլան , եանի պունտան 15 սէնէ էվվէլքի գայիմէ իլէ շիմտիքի գայիմէնին միգտարընը , վէ օ վագըթքի գայիմէնին փիեաթընը շիմտիքի փիյաթըլէ մուգաեէսէ իտէրէք մէսէլէյի հալլ իտէլիմ ։ Չէօյլէ քի , պիր Թարաֆտան եալընըզ Տէրսաատէթտէ 10 միլեօն լիրալըգ գայիմէ իխրաճ օլունուպ 160 ղուրուշա պալիղ օլտուղունու , վէ տիկէր Թարաֆտան մէմալիքի մահրուսէնին րէք միւսաւթը օլտուղու հալտէ հէր ճիհէթինտէ 12 միլեօնլուգ Թէտավիւլ իթտիկի հալտէ լիրանըն 260 ղուրուշա չըգտըղընը միւշահէտէ իտէեօրուզ ։

Շիմտի պիր միւտալէաեէ մէմալիքի մահրուսէյի Թէրք իտէրէք , պու կիւնքի կիւն գայիմէլէրի պուլունան մէմալիքի սայիրէյի կէօզտէն կէչիրէլիմ ։

	Էհալի	Լիրալըգ գայիմէ
Իթալիա	27.500,000	68.500,000
Ավուստրիա	35.900,000	71.500,000
Ռուսիա	86.600,000	163.000,000
Միւթթէհիտէ Ամերիգա	38.925,000	167.000,000
Տէվլէթի Ալիյէ	25.000,000	12 եա 16 միլ.

Պու հիսապճա

	ասամ պաշընտա լիրա	գայիմէ փիեաթը
Իթալիա	2 1/2	111
Ավուստրիա	2	119
Ռուսիա	1 80	160
Ամերիգա	4	102
Տէվլէթի Ալիյէ	1/2	000
» »	64	260

Իշպու պալէատէքի կէօսթէրիլէն միգտարտան անլաշըլտըղընա կէօրէ , տէվլէթի Ալիյէ հիչ պիր վագըթ տիւէյլի միւշարիւլէյհէնին չըգարմըշ օլտուղու միգտարտա գայիմէ իխրաճ իթմէմիշ տիր . վէ պունլարըն Թէտավիւլլէրինէ նիսպէթէն տէվլէթի Ալիյէնին գավայիմի նագտիէսի բէք տուն կէօրիւնմէքտէ տիր ։ Գայիմէնին պէյնէլ էհալի Թէտավիւլ իտէպիլէճէյի էհալինին միգտարընը 25 միլեօն Թախմին իյլէտիկիմիզ հալտէ , օ Թագտիրտէ էհալի պաշընա 50-64 ղուրուշլուգ գայիմէ տիւշէր ։ Հալ պու քի մէմալիքի սայիրէտէ ասամ պաշընա պու միգտարըն տէօրթ պէշ գաթը իսապէթ իտէր ։

Իշթէ պու նիթայիճէ մէվզըի իթինաեէ ալարագ , վէ իքի գայիմէ էնտաասընտա խիթանպօլտաքի վուգու պուլան փիեաթը միւթալէա իտէրէք , օ Թագտիրտէ գայիմէ փիեաթըլըն տիւշմէսի , միգտարի Թէտավիւլէ չըգարըլմըշ օլան գայիմէնին միգտարընտան իլէրի կէլմէտիկինի պէեան իյլէրիզ ։ Էկէր 16 միլեօն լիրալըգ գայիմէտէն պաշգա հիչ պիր վագըթ գայիմէ չըգարըլմամաշ օլսա իտի , օ հալտէ գայիմէնին իթիպար քեսպ իտէճէկինի Թէմին իտէպիլիրիզ ։ Ֆագաթ էհալի հիւքիւմէթին իճթիհատը նէ մէրքէզտէ օլտուղունու պիլմէտիկինտէն , վէ շիմտիտէն մալիւմ օլան 16 միլեօնտան թագա զիեատէ գայիմէ պասըլըպ , բէսյալէ չըգարըլը վէ գայիմէնին իթիպարատան սուգութէ սէպէպ օլուր տէյի գօրգաուտուղունտան , հէր քէս գայիմէ հազգընտա պիր էմնիյէթսիզլիք կէօսթէրիեօր , վէ պու սէպէպտէն հէր քէս սանտըղընտա ալ գայիմէ սագլաեօր ։ Իֆատէ միւշրուհատան անլաշըլտըղը իւզրէ , գայիմէնին փիեաթը իւզէրինէ Թէսիր իտէն մատտէ , Թէտավիւլտէ օլան գայիմէնին միգտարը օլմաեըպ , էլա իւզրէքի քիմ պիլիր նէ գատար տահա գայիմէ պասըլաճաղը տէյի էհալինին վէսվէսէսի տիր . հէր նէ գատար 16 միլեօնտան զիեատէ գայիմէ պասըլմաեաճաղընը մէմուրին իւզէրինէ ալմըշ իսէ տէ , վագթ ու հալ իճապաթընտա , Եէնիտէն գայիմէ չըգարըլմասը տահա իհթիմալտէն տիր ։

Հիւքիւմէթ չիմտիտէն նէ միգտար գայիմէ չըգարաճաղընը Թային իտէպիլիր մի ։ Շու սուալին ճէվապընը վիրմէյի քէնտիսինէ Թէրք իտէրիզ ։

(Պագըեէսի վարըն)

—Կէչէն կիւն Մէնֆիս նամ Ավուստրիա վաբօրու տէրսաատէթտէն 3700 գատար միւհաճիր իլէ Տէրսաատէթ լիմանընտա կէլտիկինտէ մէրգումուն միւթթէֆիլէր , գարաեա չըգարըլմալարը , իլա Գոնսուլոսու ճիվարընտա Սըրքէճի նամ մահալլէ նագլ օլունաճաղլարընը իխթար իտիլէրինտէ , պունտա գարար կէլմէք իսթէմիշլէր իսէ տէ , վաբօրըն Թայֆէլէրի սիլահա միւրաճաաթ վէ պիր պէօլիւք ասքէրի չուհունէ վա-

բօրա չըդմասը իւզէրինէ մէրգուման ասըլար իթաաթա մէճպուր օլմուշլար տըր։

—Խանէլէրէ կիրիպ էշեա աշըրմագ նիկէթի իլէ սիլէնճինին պիրի գատըն գըեափէթինէ կիրէրէք Պէյօղլու սօղագլարընտա կէզինտիկի կէօ-իւլմիւշ տիւր։

—Ֆրէսինէ գումբանեասը վաքօրլարընտան պիրի, էվվէլիսի կիւն Տէտէ Աղաճատան Տէրիսաատէթէ 400 միւհաճիր կէթիրմիշ տիր։

—Կէչէն կիւն Գուզկունճուղա քէօմիւր նագլ իտէն պիր սանտալ տէվրիւէրէք, գաբեգճը զարգ օլմուշ, վէ պիր սաաթ սոնրա նաչը պուլունմուշ տուր։

—Պիր չէքիճի վաքօրույա թէքֆուր տաղընտան Տէրիսաատէթէ 300 միւհաճիր կէլմիշ տիր։

—Սալը կիճէսի Պէյօղլունտա Ապանօղ սօղագընտա վաղը պիր խանէեէ, խանէ խալզը թաամտա իքէն խըրսըզլար կիրմիշլէր տիր։ Պիր արա պէտլէմէ հասպէլ իգթիպա իւսթ գաթա չըգտըղընտա, նէրտիվէն իւզէրինտէ խըրսըզլատան պիրինէ թէսատիւֆ իտէրէք, պաղըրմաեա պաշլատըղընտան, խըրսըզլար տէրհալ չալտըգլարը պաղը միճէվէհէրաթ վէ կիւմիւշ թագըմը վէ սայիր էշեա իլէ ֆիրար իթմիշլէր։ Վէ լաքին զապթա թարաֆընտան օլունան թահարրիեաթ իւզէրինէ, սարիգլէրտէն պիրի ախպ ու կիրիֆթ օլունմուշ տուր։

—Միւթարէքէ հէնուզ ադա իտիլմէմիշ օլտուղունտան, հարաքեաթը ասքէրիեէ տայիմա Ռուսլար թարաֆընտան տէվամ օլունմագտա տըր։ Ռուս գօղլարընտան պիրի Գըրգ Քիլիսէէ վասըլ օլմուշ, վէ չարգճըլարընը, չէհրի մէգքիւրտէն Տէրգօս կէօլիւնէ կէօթիւրէն թարիգ իւզէրինէ սիւրմիւշ տիւր, հաթթա սէ-յէնտիկինէ կէօրէ, Ռուսլար Տէրգօստա հիւքիւմէթ մալը օլան պիր պուղտայ անպարընը տախի զապթ իթմիշլէր տիր։ Պու հալտէ մէզքիւր գօղ, Օսմանլը իսթիհքեամաթընն էն սօն խաթթընա վասըլ օլմուշ տուր տէնիէպիր։ Հալ պու քի կէլիպօրու իւզէրինէ եիւրիւմէքտէ օլան տիւշմէն ֆըրգասը, եօլունու չէվիրմիշ, վէ Ռումէլինին սէվահիլի չարգիեէսի թարաֆընա վէ թէքֆուր տաղը եօլու իւզէրինէ եիւրիւմէկէ պաշլամըշ տըր։ Պու իքի գօղլար, պաշլըճա սիւարի ասքէրինտէն վէ պիր մըգտար թօպտան էպարէթ տիր։ Ցիկէր պիր ֆըրգա, Գարատէրիգ իւզէրինտէ Պուրկաղը զապթ իթտիկի կիպի, պահրը մէգքիւր իւզէրինտէ վագը Անչիալօ նամ մահէլլէ աօղրու տախ պիր մըգտար ասքէր սէվգ էյլէմիշ տիր։ Ռուսլարըն օրտուսի քէպիրի, հէնուզ էրտիրնէտէն հարէքէթ իթմիշ օլմաեըպ, բաբիրնէտէն հարէքէթ իթմիշ տիրլէր։

—Մինիիկ ատանմասընդն Զանագ Գալատան իչէրի կիրմիշ օլտուղու հավատիսինին ասլ ու էսատը օրմասըղը տիւնքի Լէվնթ Հէրաշատա օղունմուշ տուր։

—Մէնիիս Ավստրիա վաքօրունուն նագլ իյլէտիի 3800 նէֆէր միւհաճիրտէն մատա թէքֆուրտաղընտա ալթը պին գատար մուհաճիր պու ունատղունտան, Ավստրիա դուսիանեաս վաքօրլարընտան Գալիքսոնամ վաքօր միւհաճիրինի մէրգումէյի Արթաքիեէ նագլ իթմէք պէին օլ թարաֆա ապիէթ էյլէմիշ տիր։ Տիկէր իքի Ավստրիա վաքօրու տա միւլթէնի նագլի իչին Տէտէ Աղաճա կիթմիշ տիր։

Պուրկաստա միւլթէնի գալմամըշ իսկ տէ, պիլաքս Վարնատա բէք չօղ միւլթէնի պուլունուեօր, վէ միւլթէնիլէրտէն չօղ Սէլանիկէ կիտիեօրլար։

Պիր թագըմ միւլթէնիլէր տէ գարատան արասա վէ հայվանլարըյա Տէրիսաատէթէ կէլիեօրլար։

—Իկմիր զագէթասը եաղըեօր քի Մէքքէեէ հաճիլիեէ կիտէնլէրտէ գօլէրա վուղուաթը զուհուր իթտիկինտէն նաչի, Հիճազ սէվահիլինտէն կէլէն վաքօրլարա իգմիրտէ գարանթինա պէքլէթտիրիլմէքտէ տիր։

—Գարա հիսարը սահիսլտէ չիտտէթի հարէքէթի արգ օլարագ պիր գաչ խանէ եըգըլմըշ տըր։

—Իտարէյի Մախսուսէ թարաֆընտան թէտավիւլէ չըգարըլմըշ օլան պիլէթլէրին գալալը իմալ իտիլտիկինի եաղմըշ իտիք։ Պունուն գալպազանը էվվէլիսի կիւն ախպ ու կիրիֆթ օլունմուշ տուր։ Մէրգումէ դալալան թաթավա էհալիսինտէն օլուպ, մէրգումուն չու թէսհմէթինի միւպէյեին իսալաթլար, վէ հաթթա նէկ հուտիլէրին չըգարմըշ օլտուգլարը թէնէքէլէրին գալպազանը տախի քէնտիսի օլտուղու թէպէյեին իթմիշ տիր։

—Գըրգ կիւնտէն պէրու թաթիլ իտիլմիշ օլան Նոր Դարընն, տիւնքի կիւնտէն եինէ ինթիշարէ պաշլատըղը, մա մէնանէյէ կէօրիւլմիշ տիր։

—Պազը պէտահալար թարաֆընտան, պու կիւնքի մէսէրրէթպախ սուլհ հավատիսինէ գարշը, էնվաի մանէպար վէրէրէք, քիմ պիլիր նէ նէյէթի ֆասիտլյէ մէպնի, կիւյա եալան տըր, տիզմէ պիր չէյ տիր կիպի պիր լագըրտը նէշրիյէ, խալգը չիպահէյէ տիւշիւրմէկէ չալըշմագտա օլտուգլարը, մէսմուիմիզ օլտուղունատան, խասլեր վիրիրիզ քի, էօյէ միւֆսիտլէրէ ասլա ինանմագ ճայիզ տէյիլ տիր։ Չիւնքի խասլրը հավատիս սահիհ տիր։

Տիւնքի կիւն Զարպխանէեի ամիրէտէ Ռումէլի տէմիր եօլ թահվիլաթընն 48 ինճի գուրասը քէշիտէ գըլընարագ աթիտէքի նիւմէրօլար պիւյիւք իգրամիեէ գաղանմըշլար տըր։

Նօ.	Ֆրանգ	Նօ.	Ֆրանգ
1,454,967	300 000	171,004	1 000
486,877	25,000	200,730	»
625,637	10,000	238,826	»
1,617,719	»	275,599	»
81,829	2,000	341,415	»
275 600	»	352,256	»
332,683	»	352,685	»
355,397	»	390,250	»
355,398	»	451,916	»
573 801	»	539,444	»
440,976	1,250	559,029	»
464,626	»	720,987	»
625,640	»	763,841	»
688,944	»	951,053	»
803,381	»	977,085	»
842,268	»	1,069,254	»
1,007,982	»	1,119,066	»
1,119 067	»	1,267,908	»
1,125,889	»	1,342 689	»
1,336,129	»	1,526 815	»
1,645,118	»	1,645,120	»
1,760 562	»	1,760,565	»
81 930	1,000	1,859 827	»
137,170	»	1,964,948	»
168,512	»	1,964 950	»

400 էր ֆրանգ գաղանմըշ օլան նիւմէրօլար եարընքի նիւսխէսիզտէ տէրճ օլունաճագ տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

. . . Խմբագիր

Աղէքսանդրիա ընակեալ կեսարայի մեծապատիւ Անսօն էֆէնտի Արթինօֆ իւր բնաճիր մարդասիրութեամբ Ազգային Հիւանդանոցի խղճալեաց տասնը լինը խազէվի, եօթը հարիւր յիսուն քաշի չափ բրինճ շնորհեց։

Ցիշեալ մեծապատիւ էֆէնտիի սոյն շնորհը արդարև գովութեան արժանի բլլալով Հոգաբարձութիւնը 'ի դիմաց հինգ հարիւր յիսունի չափ խղճալեաց կը փութայ իւր խորին շնորհակալիքը յայտնել հրապարակաւ։

1878 յունվար 3

Ի դիմաց Հիւանդ. Հոգաբարձ.

ՍԻՆԷԲԼԻԻՄ
Մ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

. . . Խմբագիր

Ս. Ծննդեան առթիւ միմեանց այցելութիւն տալու հարկէն ազատ մընալու համար ըստ սովորութեան 'ի նպաստ Ազգ. Հիւանդանոցի բացուած հանգանակութեան առաջին ցանկը հրատարակուած ըլլալով, այս անգամ սոյն երկրորդ ցանկը հրատարակելով, մեր խորին շնորհակալիքը կը փութամք յայտնել բոլոր մասնակցողաց։

Մնամք յարգանօք

Գոլծակալ Ազգ. Հիւանդ.
Ս. Մ. ՀԻՍԱՐԼԵԱՆ

1878 յունվար 4

		Քսաննոց թղթադրամ	հատ
Մեծ. Կարապետ էֆ.	Թիրեաքեան		1
» Յովհաննէս	»	Պէյլիկճեան	1
» Գառնիկ	»	Պետրոսեան	1
» Գ.	»	Գաբրիէլեան	1
» Ա.	»	Կիւմիւշեան	1
» Բարսեղ	»	Հալաճեան	1
» Դէորգ	»	Մուրատեանց	
» Մ. Ղազար	»	Մանուկեան	2
» Եղիա	»	Պէյլէրեան	3 50
» Գրիգոր	»	Նաքաշեան	1
» Եղիա	»	Շահպազեն	1
» Կարապետ և Գրիգոր էֆէնտիք		Էվրէնեան	1
» Դէորգ	էֆ.	Ֆրանկիւլեան	1
» Կարապետ	»	Քէմալիկեան	1
» Սարգիս	»	Զուպուքճեան	1
» Տիգրան	»	Թագւորեան	1

. . . Խմբագիր.

Զմիւռնաբնակ երևելի վաճառականներէն Կեսարացի Պալեօզեան Մեծապատիւ Կարապետ և Մատթէոս էֆէնտիք բարեհաճեցան (20) քսան հատ հարիւրնոց թղթադրամ շնորհել Ազգ. Հիւանդանոցի խղճալեաց։

Ներկայ տագնապալից ժամանակիս մէջ յիշեալ Մեծապատիւ էֆէնտիներու սոյն նուէրը արդարև թէ խղճալի պատսպարելոց խորին երախտագիտութեան և թէ Հոգաբարձութեանս գոհունակութեանը արժանի ըլլալով, կը փութամք մեր սրտագին շնորհակալիքը մատուցանել հրապարակաւ։

Մնամք յարգանօք

1878 Յունվ. Հիւ. 12, Դրաս.

Ի Դիմաց Հոգբր. Հիւանդանոցի
Սենեքերիմ Մ. Մանուկեան

ՍԱՐԱՖԻՅԷ

Բարիս, 30 յունվար

Ֆրանսըզ ֆոնտոսու	3 0/0	109 95
» »	5 0/0 գ. ք.	73 50
Է. համը Ռումմի աշըլորը		09 15
» » քաբ.		09 10
65 իսթիդրազը		52
69 »		45
73 »		44
Ռումէլի չըմէնտըֆէր սէհմերի		31 25
Իթալեա ֆոնտոսու		73 57½
Պուլվարտա Էսհամ Ռում.		

—o—

Լոնտրա, 30 յունվ.

Ինկլիզ գոնսոլիտի	95 9/16
Էսհամը Ռումմի աշըլորը	09
» » դաբանաը	09 1/16
1865 իսթիդրազը	09 3/8
1869 »	09 3/4
1871 »	34 1/4
1873 »	08 11/16
1872 (Պոն տիւ Թրէզոր (Սէրի Ա.Թ.)	15 1/2
Օսմանլը պանդաղը	4 3/4
Ռուսիա իսթիդրազը 1873	83 1/2
Մըսըր իսթիդրազը պիրէվիշ	30 1/8
» իմթիեազը	53 1/4

—

Վիէննա, 30 յուն.

Ռումէլի չըմէնտըֆէր թահվիլաթը	Ֆիօրին
20 ֆրանգլըգ Ֆրրանսըզ ալթունու	»
Լոնտրա իւզէրինէ դամպալ	»
Ամիս (Ֆարզ)	»

—o—

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էսհ. Ռում. 19 յուն. ադշմ զր.	10	10
Էսհ. Ռում. 20 յուն. սպկ. աչ.	10	34
Էն եիւքսէք	11	00
Էն աշաղը	10	18
Սաաթ 6	10	19
Իսթիզ. 63 (Մութօն) 6 0/0 Ֆ.	52	
» 65 (Մութօն) 6 0/0 Ֆր.	53	
» 1869 (Բինար) 6 0/0	4[illegible]	
» 1872 (Պոն տիւ Թրէզոր) 9 0/0	17	
» 1873 (Բինար) 6 0/0	46	
Ռումէլի Շըմէնտըֆէր 3 0/0	31	3/4
Բէբօր փր.	2	1/2
Հէվալէսիզ փր.	3	
Ագչէ Փայիվի 0/0	12	

—o—

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻՑԱԹԸ

Քրէտի ժէնէր. 6 0/0 Լ. Օ.	275	
Սօսի ժէն. 6 0/0 Լ. Ս. գբ. ք.	337	50
Սթամպոլ Պանգասը	337	50
Սօսիէթէ Օթօման Լ. Ս. գ. ք.	237	50
Թրամվայ 5 0/0 Ղ. գ. ք	85	
Լավրիսմ (մատէն) գ. ք. Ֆր.	63	

—o—

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտն	Ղրշ.	Փր.
Ինկիլիզ լիրասը	109	15
Ֆրանսըզ ալթունու	87	05
Բօլ	87	35
Գըրմից ալթունու	51	00
Պէեազ մէճիտիյէ փարգը	7	
Մէթալիք փարգը	24	
Պէշիք փարգը	22	
Պագըր փարգը	70	
Գարպոն գայմէսի գաբիք	8	75

—o—

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՑԱՍԸ

Էն եիւքսէք	276
Էն աշաղը	245
Սաաթ 6	271

Պագըր հիսասը իւէ, 100 ղրուշլուգ գայմէ, 74 ղուրուշ փր.

ԻԼԱՆԱԹ

ԵԷՆԻՃԷ ՏՈՒԽԱՆԸ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ

Գարբնատաշլար Ավրամ-օղլու Նամընտա օլտուղու հալտէ, պու տէֆա եէնի պիր ֆապրիգա տահա քիւշատ օլունմուշ օլուպ, մէզքիւր ֆապրիգատա ալէա վէ գօգուլու եէնիճէ թիւթիւնլէրի պուլունտուգտան պաշգա, հէր նէվի սիկարալար տախի պուլունարագ, քեաֆֆէյի միւշթէրիլէրին մէմնունիյէթինէ սայ օլունաճագ տըր։

Մէզքիւր ֆապրիգա, Իսթանպօլտա, եէնի ճամիի շէրիֆինին սաաթը գարշըսընտաքի գաբուսունտան եօգարու տօղրու պաշլաեան եէնի ճամի ճատտէսի նամ ճատտէտէ վագը պէյլիք էճզախանէսի գարշըսընտա 24 նիւմէրօ իլէ միւրագգամ մահէլլ տիր։ 2

ՍԻՐԱՔ
ԵՒ
ՍԱՄՈՒԷԼ

ԲԱՐԻ ՀՕՐ

ԿՐԹԱԿԱՆ ԴԱՍԵՐ

ԳՐԵՑ ԽՐԻՄԵԱՆ ՀՍՑՀԿ

ԲԻՇԱՏԱԿ

ՀՕՐ ՀԱՆԳՈՒՅՑԵԼՈՅ

ՑԱՆՄԱՀՈՒԹԵԱՆ

Գ. ԷՄԱԵԱՆ

Զայս գրակերտ մահարձան կանգնեն

ՀԱՑՐԱՄԷՐ ՈՐԴԻՔ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԵՒ ՄԿՐՏԻՉ
ԵՂԲԱՐՔ ՀԱՐԱՋԱՏ

ՈՒՂԵՐՁ

ԱՌ ԳԵՐԱԶՆԻԻ ԵՂԲԱՐՍ Ց. ԵՒ Մ.

ԷՄԱԵԱՆ

Մէզքիւր քիթապ պիրէր եիկիրմիլիք գայիմէէ սաթըլմագտա տըր։

ՍՈՒՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ .Ց ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատ Բէնէչէմպիհ-բազարընտա
Ն. 41 Իբսի խանընտա